

Nr 2.

Första kammarens allmänna beredningsutskotts utlåtande i anledning av väckt motion angående nedskärning och rationalisering av provinsialläkarnas skrivarbete.

I en inom första kammaren väckt, till dess allmänna beredningsutskott hänvisad motion, nr 125, av herrar *Cassel* och *Lundgren* har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att en utredning snarast verkställes angående möjligheten att radikalt skära ned och rationalisera provinsialläkarnas skrivarbete.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionen från medicinalstyrelsen och berett tillfälle för Sveriges läkarförbund att inkomma med yttrande över densamma.

Medicinalstyrelsen säger sig länge haft sin uppmärksamhet riktad på hithörande förhållanden och även vidtagit sådana åtgärder, som i motionen efterlysts. Genom kungörelse den 25 januari 1950 har enhetligt formulär till läkarintyg för vinnande av anställning i statens tjänst fastställts, varmed avsetts att samtliga statens verk skulle kunna använda denna blankett. Styrelsens möjligheter att inskränka antalet eller att förhindra tillkomsten av nya blanketter äro ganska begränsade. Nya författningar medföra ofta nya krav på läkarundersökningar och på ytterligare behov av blanketter.

Styrelsen är för närvarande sysselsatt med att utarbeta nya formulär till årsberättelser av väsentligt mindre omfång än de nu gällande. Styrelsens förslag härvidlag, som för närvarande är ute på remiss, innebär väsentliga lättnader i provinsialläkarnas arbete med årsberättelserna.

Provinsialläkaren utgör såsom tjänsteläkare ett viktigt mellanled mellan administrationen och allmänheten. Samhället och den enskilde måste av honom fordra intyg och utlåtanden av det mest skilda slag. En mera genomgående inskränkning i hans skrivarbete är därför icke möjlig. Det i motionen avsedda målet synes bäst kunna uppnås därigenom att provinsialläkaren på statens bekostnad förses med kvalificerad skrivhjälp, som lämpligen även i andra avseenden kan biträda honom (laboratoriearbete m. m.).

Även om styrelsen sålunda anser, att någon mera betydande befrielse för provinsialläkarna från skrivarbetet till fromma för deras viktigaste uppgift, sjukvården, icke står att vinna annat än genom anställande av kvalificerade skrivbiträden, och, ehuru åtgärder, som i motionen föreslås, redan i viss

utsträcknig vidtagits eller förberedas, vill styrelsen icke motsätta sig den föreslagna utredningen. Styrelsen vill dock påpeka, att frågan om provinssiälläkarnas blanketter ingår i det större problemet om avfattningen av blanketter inom medicinalväsendet i dess helhet, ett problem, varmed styrelsen sedan länge är sysselsatt utan att ha kunnat, till följd av knapphet på personal, genomföra den fullständiga översyn, som måste betraktas som mycket behöfvig.

Sveriges läkarförbund meddelar, att det med hänsyn till den korta remisstiden icke är berett att framlägga några konkreta förslag i ämnet, men anför i huvudsak följande:

Det är angeläget, att provinssiälläkarna beredas en verklig lättnad i fråga om de olika med tjänsten förenade skrivgöromålen. Betydelsen av en rationalisering och förenkling på detta område kan icke nog framhållas, särskilt med tanke på att dessa åligganden i avsevärd grad inkräkta på provinssiälläkarens sjuk- och hälsovårdande uppgifter. Genom en utredning skulle kunna klarläggas, dels huruvida icke åtskilliga blanketter, t. ex. friskintyg, försäkringsintyg m. fl., skulle kunna väsentligen förenklas och till viss del göras likformiga, dels även i vad mån dessa läkare åliggande rapport- och uppgiftsskyldighet såsom rörande mödra- och barnavården, dispensär- och epidemiavården m. m., skulle kunna begränsas eller t. o. m. i vissa avseenden upphävas. Förbundet vill samtidigt uttrycka önskvärldheten av att en dylik utredning utsträckes att omfatta även andra kategorier av läkare, vilkas åligganden i berörda avseende äro betydande. Härvid åsyftas framförallt sinnessjukläkarna, städernas tjänsteläkare m. fl. andra grupper. Då redan ett betydande arbete i fråga om rationalisering av blanketter och formulär verkställt av den s. k. standardiseringskommittén inom statens organisationsnämnd vill förbundet i likhet med motionärerna understryka lämpligheten av att samarbete upptages med denna samt med läkarförbundet och provinssiälläkarföreningen.

Utskottet delar motionärernas uppfattning om önskvärldheten av att provinssiälläkarnas skrivgöromål så vitt möjligt minskas. Medicinalstyrelsen har emellertid sin uppmärksamhet riktad på hithörande förhållanden och har enligt sitt till utskottet avgivna yttrande över motionen även vidtagit åtgärder i dess syfte. Bl. a. utarbetas f. n. inom medicinalstyrelsen nya formulär till årsberättelser, och deras antagande väntas medföra väsentliga lättnader i provinssiälläkarnas arbete härmed. Det synes utskottet lämpligast att det arbete på åstadkommande av nedskärning och rationalisering av provinssiälläkarnas skrivarbete, som sålunda pågår inom medicinalstyrelsen, fullföljes inom ämbetsverket, och utskottet kan icke förorda att en särskild utredning därutöver skulle igångsättas. Däremot vill utskottet framhålla att det kunde vara ändamålsenligt om samråd komme till stånd i det pågående rationaliseringsarbetet på detta område mellan ämbetsverket och statens organisationsnämnd genom dess standardiseringskommitté.

Medicinalstyrelsen har framhållit att syftet med motionen bäst skulle kunna uppnås genom att provinsialläkarna försåges med kvalificerad skrivhjälp. Jämväl denna utväg torde böra övervägas av medicinalstyrelsen, men utskottet vill samtidigt framhålla att förhållandena inom olika provinsialläkardistrikt äro så skiftande att en generell ordning, enligt vilken varje provinsialläkare skulle fördes med skrivhjälp, knappast kan förordas.

Med vad som anförts får utskottet hemställa,
att motion nr 125 ej måtte till någon första kammarens
åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 februari 1951.

På utskottets vägnar:
BERNHARD NÄSGÅRD.

Närvarande: se under utlåtande nr 1.
